

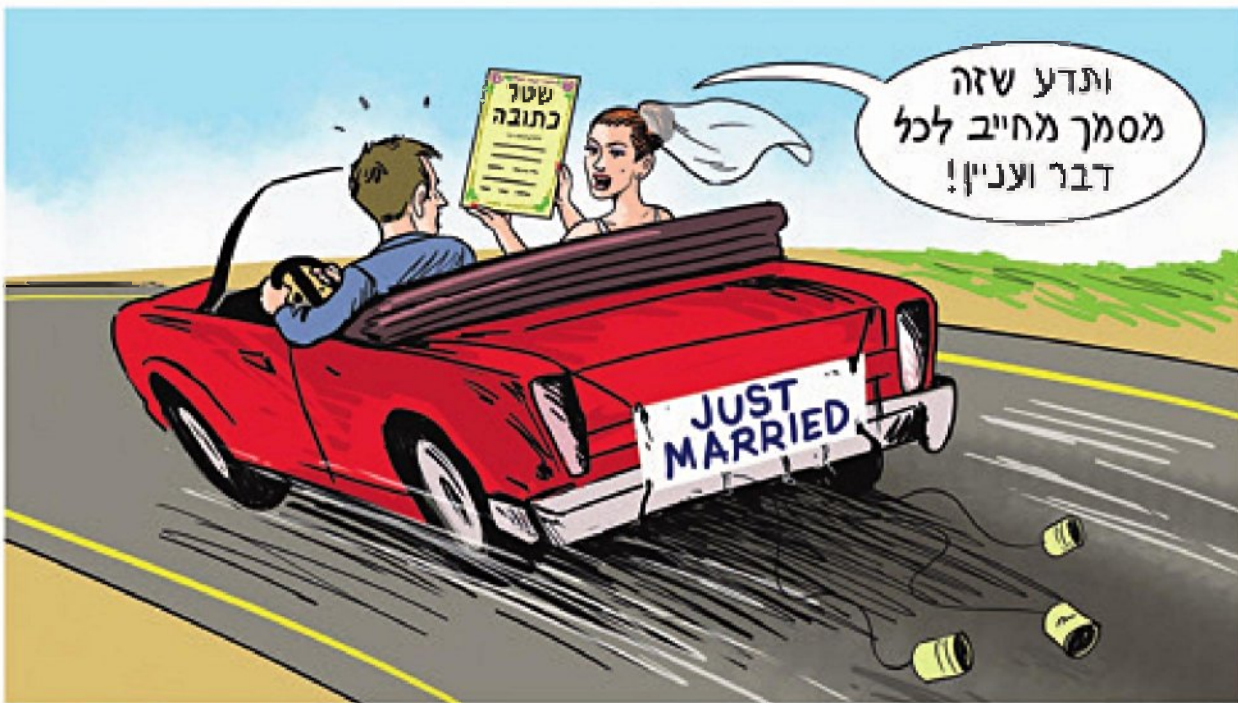
95215790-8	02/09/2025	ידיעות אחרונות - ממון	עמוד 6	2/2	25.84x35.43
עו"ד רות דיין וולפנר - 17050					

התגרשתי, האם בעלי מחויב לשלם לי את סכום הכתובה?

מפני

ליטל דוברוביצקי

6 תחילת

איור: גיא מורד

זוגות רבים חושבים שהחתמה על הכתובה ביום המרגש בחייהם היא סמלית, אבל יש לה משמעויות משפטיות שעלולות להשפיע באופן דרמטי על הליך הגירושים מבחינה כלכלית • מדריך

התגרשתי, האם בעלי מחויב לשלם לי את סכום הכתובה?

כיום הכתובה נמוך מהסכום לו זכאית האישה מהבעל לפי חוק יחסי ממון, שאלת הכתובה כלל אינה עולה על הפרק. אולם במקרים הפוכים, בהם דווקא לאישה יש זכויות כספיות גבוהות יותר מאשר לבעלה והיא חייבת לו כספים, תעלה שאלת הכתובה מתוך רצון של האישה לקזז את סכום הכתובה מתוך הכספים שהיא צריכה להעביר לבעלה. בתי הדין נוטים להפחית כתובות בסכומים מופרזים, במיוחד אם יוכח שהסכום נקבע באופן סימלי בלבד, או אם הפער בין הסכום לבין היכולת הכלכלית של הבעל הוא בלתי סביר.

■ **באיזה שלב אישה יכולה לדרוש כתובתה ואיך?**

האישה רשאית לדרוש כתובתה במסגרת הליך הגירושים עצמו או מיד לאחר מתן הגט. ההליך מתבצע באמצעות תביעת כתובה לבית הדין הרבני (הסמכות לדון בכתובה היא ייחודית לו, אלא אם יש ויתור או הסכמה אחרת). התביעה צריכה לכלול: העתק כתובה, פירוט נסיבות הפירוד ונימוקים הלכתיים ומשפטיים לזכאות לסכום המלא.

■ **זוג התחתן ולאחר שנתיים החליט להתגרש, כשאין רכוש משותף ואין ילדים - מה הדין מבחינת כתובה?**

להיעדר רכוש משותף וילדים אין השפעה ישירה על עצם החיוב בכתובה. אם האישה לא הפסידה את כתובתה לפי ההלכה (לא בגדה, לא מרדה וכו'), הבעל עשוי להיות מחויב לשלם את סכומה. עם זאת, בית הדין עשוי להפחיתו בהתאם לנסיבות, במיוחד בנישואים קצרים.

■ **מי דן בכתובה - בית המשפט לענייני משפחה או בית הדין הרבני?**
לבית הדין הרבני סמכות בלעדית לדון בתביעת כתובה, משום שמדובר בזכות הלכתית. מכאן, שגם אם הדיון בחלוקת הרכוש מתנהל בבית המשפט לענייני משפחה, עדיין שאלת הכתובה, אם תעלה לדיון, תתנהל בבית הדין הרבני.

אינה יכולה לחיות עם בעל שמעליל עליה עלילות שווא כאלו, טוען עליה שהיא בוגדת בו, ומצר את צעדיה. זו התנהגות אלימה לכל דבר, קבעו הרבנים.

במקרה נוסף, מציינת עו"ד דיין וולפנר, "בית הדין הרבני, חייב בעל לשלם כתובה לאשתו למרות תכתובות בהן היא מודה בפניו שבגדה בו, וזאת בשל בדיקת פוליגרף שבה יצאה דוברת אמת. אלא שבית הדין הפחית את גובה הכתובה לסך של 18 אלף שקל בלבד, כך שלא השתלם לאישה לנהל את ההליך."

■ **מתי גבר לא ישלם כתובתו או שהסכום יופחת?**

באופן עקרוני, אישה זכאית לסכום הכי

הטעויות הנפוצות הן: "כתובה בסכום מופ"ר - הבעל מתחייב לסכומים אסטרטגיים מתוך רצון להרשים בחתונה, מבלי להבין שזו התחייבות משפטית שעלולה להיאכף, אי-הבנה של חובת התשלום - רבים חושבים שכתובה משולמת רק במקרה של 'אשמת הבעל בגירושים', אך לעיתים הבעל מחויב בכתובה גם כאשר הפרידה נגרמה ממניעים אחרים, למשל: עקרות שלו או רצון להתגרש בלי שיש עילת גירושים תקפה לפי ההלכה העברית וחוסר מודעות לזכויות האישה - נשים רבות אינן יודעות שהן יכולות לתבוע את כתובתן ומאמינות שמדובר במסמך בעל משמעות סמלית בלבד."

"בית הדין הרבני חייב בעל לשלם כתובה לאשתו למרות תכתובות בהן היא מודה שבגדה בו, אך הפחית את הסכום ל-18 אלף שקל"

■ **יש דוגמה לפסיקה של בתי הדין הרבניים שבה גבר חויב לשלם כתובה?**

בפסק דין שנתינת בבית הדין הרבני לפני שנים רבות חייב בית הדין בעל בתשלום של מיליון שקל שבכתובה, ודחה טענה שלו לכתובה מוגזמת. על פסק הדין הוגש ערעור לבית הדין הגדול, שביטל את החיוב בהיותו מוגזם וקבע שאין כלל תוקף לחיוב הכתובה. לעומת זאת, מציינת עו"ד דיין וולפנר שבינואר 2024 בית הדין הרבני חייב בעל לשלם לאשתו כתובה בגובה מיליון שקל, לאחר שנקבע כי התנהגות עולה לכדי "כפיות טובה שאין כדוגמתה כלפי האישה שתמכה בו, סעדה אותו, ובמקום זאת הוא חושד בה ומעליל עליה עלילות מרושעות חסרות בסיס. אין ספק שאישה

עו"ד רות דיין וולפנר

ענת החתונות כבר בעיצומה. זוגות רבים עומדים מתחת לחופה ביוםם המאושר וקורם לכן הגבר חותם על מסמך שנקרא כתובה. זאת, כשרבים מהזוגות כלל לא מבינים כי לכתובה יש תוקף משפטי והיא יכולה לחייב אותם בהמשך הדרך לטוב או לרע. מוסף "ממון" גיבש עם עו"ד רות דיין וולפנר, בעלת משרד המתמחה בדני משפחה וירושה, מדריך המסביר את חשיבותה של הכתובה, ממה חשוב להיזהר ומדוע זה לא הזמן להרשים את האורחים כשחותמים עליה.

■ **מה זו כתובה והאם מדובר במסמך משפטי?**

כתובה היא מסמך הלכתי ומשפטי, שנערך ונחתם בעת נישואים כדת משה וישראל. מקורו במשנה ובתלמוד, ותכליתו להגן על האישה במקרה של גירוש או פטירת הבעל, על ידי התחייבות ממזנית ברורה מצד הבעל. בכתובה מפורט הסכום שלה וכן התחייבויות נוספות כגון: סיפוק מזון, ביגוד וקיום יחסי אישות. עו"ד רות דיין וולפנר מסבירה כי מבחינה משפטית, הכתובה נחשבת להתחייבות חונית תקפה לפי ההלכה היהודית והיא ניתנת לאי כפה בבית הדין הרבני. "כיום, חוק יחסי ממון מקנה לשני הצדדים זכויות שוות ברכוש שנצבר במהלך הנישואים, כך שלכאורה הכתובה אינה רלוונטית. על מנת ליישב בין המצב המשפטי למצב ההלכתי, בתי הדין הרבניים נוהגים לקזז את סכום הכתובה מסכומים שמגיעים לאישה מכוח איוון המשאבים (כמו כספים בחשבונות או זכויות פנסיוניות וסוציאליות). בכל מקרה, יש לזכור שהכתובה היא מסמך מחייב לכל דבר ועניין, והסכום שנכתב בה יכול לחייב את הבעל."

■ **מה זוגות שמתחתנים לא מבינים על כתובה?**

רוב הזוגות רואים בכתובה מסמך טקסי בלבד, אך למעשה מדובר בהתחייבות כלכלית אמיתית, שיכולה להגיע למאות אלפי שקלים. עו"ד רות דיין וולפנר מציינת כי